

TER ONDERTEKENING

Aan de Staatssecretaris EZK - KE

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Elektriciteit

Auteur

[Redacted]

Datum

11 augustus 2021

Kenmerk

DGKE-E / 21207503

Bhm: 21209568

Kopie aan

[Redacted]

Bijlage(n)

2

nota

AMvB nadeelcompensatie kolencentrales
productiebeperking

Parafenroute

[Redacted]

Aanleiding

- Op 28 juli 2021 is de wet waarin de productiebeperking van kolencentrales wordt geregeld in het Staatsblad geplaatst. Het nadeel dat de bedrijven lijden door deze beperking moet worden gecompenseerd.
- Met een AMvB worden de rekenregels om de hoogte van de nadeelcompensatie te berekenen voor de kolenproducenten bepaald.
- De MCKE wordt gevraagd de AMvB te behandelen en om na instemming van de MR met de MCKE-conclusies u te machtigen om de voorhangprocedure van de AMvB te starten na afloop daarvan de AMvB voor advies naar de Raad van State te sturen. Na advies RvS kunnen de AMvB en de wettelijke productiebeperking in werking treden.

Advies

U kunt bijgevoegd MCKE-formulier ondertekenen.

Kernpunten

- De AMvB is op 9 augustus 2021 in de ACKE besproken. Op basis van de behandeling in de ACKE verwachten we dat er in de MCKE geen discussiepunten zullen zijn.
- De hoogte van de nadeelcompensatie die geboden moet worden ligt politiek gevoelig. Enerzijds is er de wens zo snel mogelijk de uitstoot bij kolencentrales verlagen, maar anderzijds is er ook de wens hiervoor geen of zo min mogelijk compensatie te bieden.
- De AMvB stelt rekenregels vast voor de ex-ante berekening van de nadeelcompensatie. De daadwerkelijke hoogte van deze nadeelcompensatie wordt door KPMG berekend, als de periode van de wettelijke beperking en de te hanteren prijsinformatie bekend zijn.
- De inwerkingtreding van de wet is afhankelijk van de inwerkingtreding van de AMvB, en daarmee ook van de voorhangprocedure. Om zo snel mogelijk de CO2-reductie te realiseren als gevolg van de beperking, is het daarom van belang dat de AMvB zo snel mogelijk in werking treedt.

Ontvangen BBR

- J&V heeft de wetgevingstoets afgerond en door de het ATR zal geen formeel advies geven omdat er beperkte regeldrukgevolgen zijn. [REDACTED]

Toelichting

1. *De AMvB is op 9 augustus in de ACKE besproken. Op basis van de behandeling in de ACKE verwachten we dat er in de MCKE geen discussiepunten zullen zijn.*

- Tijdens de ACKE zijn er geen fundamentele discussiepunten opgebracht bij de bespreking van de AMvB.
- Er is tijdens de ACKE verduidelijkt dat de berekening van het inkomstennadeel op basis van actuele marktverwachtingen is en niet uitgaat van het theoretisch maximale verdienpotentieel van de centrales.

2. *De hoogte van de nadeelcompensatie die geboden moet worden ligt politiek gevoelig. Enerzijds is er de wens zo snel mogelijk de uitstoot bij kolencentrales verlagen, maar anderzijds is er ook de wens hiervoor geen of zo min mogelijk compensatie bieden.*

- [REDACTED]
- Tijdens de behandeling van de wet is bij zowel de Eerste als de Tweede Kamer veel aandacht uitgegaan naar de hoogte van de nadeelcompensatie voor de bedrijven.
- Hierbij was er vooral aandacht voor de gestegen CO₂-prijs en de invloed die dat heeft op de winstgevendheid, en daarmee omvang van de nadeelcompensatie, van de bedrijven.
- Mede daarom is bij de behandeling in de Tweede Kamer een amendement aangenomen (ingediend door het lid Grinwis, CU) dat de AMvB in voorhang moet worden gebracht bij de beide Kamers.
- Daarnaast is er een motie aangenomen (ingediend door het lid Van der Lee, GL) dat er een mechanisme moet zijn om overcompensatie te voorkomen en als toch blijkt dat er sprake is van overcompensatie dit moet worden teruggevorderd.
- Er is op 26 juni een besloten technische briefing verzorgd aan de Tweede Kamer over de methodiek die in de AMvB is opgenomen. De aanwezige Kamerleden leken zich toen te kunnen vinden in de toelichting over de methodiek en de uitwerking van het correctiemechanisme in relatie tot de motie Van der Lee.

3. *De AMvB stelt rekenregels vast voor de ex-ante berekening van de nadeelcompensatie. De daadwerkelijke hoogte van deze nadeelcompensatie wordt door KPMG berekend, als de periode van de wettelijke beperking en de te hanteren prijsinformatie bekend zijn.*

- De daadwerkelijke hoogte van de nadeelcompensatie wordt, op basis van de methodiek die in de AMvB wordt vastgelegd, berekend door een externe partij (KPMG) en wordt ook getoetst door de Europese Commissie in het kader van een staatssteuntoets.

- Deze berekeningen kunnen nu nog niet worden gedaan omdat zowel de periode van beperking als de te hanteren marktprijzen nog niet bekend zijn en afhankelijk zijn van de datum van inwerkingtreding.
 - In de AMvB zal worden vastgelegd dat de prijzen voor elektriciteit, kolen en CO₂ worden gehanteerd die zo dicht mogelijk bij de inwerkingtreding van de wet liggen, om op deze manier de meest actuele marktinzichten te gebruiken voor de berekening.
 - Naast deze marktinformatie is er ook centrale specifieke informatie nodig van de exploitanten om het nadeel te berekenen. Er zal voor deze informatie ook een onafhankelijke accountantsverklaring worden geëist om te zorgen dat de aangeleverde informatie door de exploitanten ook daadwerkelijk de juiste informatie is.
 - De berekening van de nadeelcompensatie wordt bij inwerkingtreding van de maatregel ex-ante in één keer gedaan voor alle jaren en niet ex-post.
 - Een ex-ante berekening is ook gehanteerd bij Hemweg-casus die akkoord heeft gekregen van de Europese Commissie. Deze casus is met dezelfde wet gerealiseerd als de wettelijke productiebeperking (beide een aanpassing van de Wet verbod op kolen).
 - Er is in de AMvB een jaarlijks correctiemechanisme opgenomen om achteraf te beoordelen of de centrales daadwerkelijk zijn beperkt door de maatregel en dus nadeel hebben geleden.
 - Als uit die toets blijkt dat de centrales niet zijn beperkt, dan is er geen nadeel als gevolg van de maatregel en is nadeelcompensatie dus niet aan de orde. Als dit het geval is, zal de verstrekte nadeelcompensatie voor dat jaar worden teruggevorderd.
 - Het is dus een grofmazig ex-post correctiemechanisme waarmee ofwel de compensatie voor dat jaar volledig wordt teruggevorderd, ofwel er geen terugvordering plaatsvindt. Het is geen ex-post berekening waarbij een fijnmazige berekening wordt gedaan en een deel van de compensatie wordt teruggevorderd. Eerder is al besloten dat een fijnmazige ex-post berekening onuitvoerbaar is en daarnaast tot overcompensatie kan leiden als gevolg van strategische keuzes van de exploitanten en/of door een te hoge elektriciteitsprijs te gebruiken in de berekeningen, als de productiebeperking zelf tot een hogere elektriciteitsprijs leidt.
4. *De inwerkingtreding van de wet is afhankelijk van de inwerkingtreding van de AMvB, en daarmee ook van de voorhangprocedure. Om zo snel mogelijk de CO₂-reductie te realiseren als gevolg van de beperking, is het daarom van belang dat de AMvB zo snel mogelijk in werking treedt.*
- De inwerkingtredingsdatum van de wettelijke beperking en bijbehorende CO₂-reductie is afhankelijk van het afronden van de AMvB.
 - Dit komt omdat het juridisch noodzakelijk is dat vooraf de parameters van de berekening van de nadeelcompensatie duidelijk zijn voor de getroffen bedrijven, zodat zij een goede inschatting kunnen maken van de nadeelcompensatie.
 - Hoe eerder deze AMvB in werking treedt, hoe eerder de productiebeperking geldt en hoe eerder deze maatregel een bijdrage kan leveren aan de uitvoering van het Urgenda-vonnis.
 - Deze voorhang duurt minimaal vier weken, waarvan minimaal drie weken buiten het reces. Dat betekent dat de voorhang 30 augustus moet starten om de wet zo snel mogelijk in werking te laten treden.

- Na afronden van de voorhangprocedure moet de AMvB naar de Raad van State worden verzonden voor advies. Als uit de voorhangprocedure een significante wijziging komt, zal de MR nogmaals gevraagd worden in te stemmen met de nieuwe versie en deze door te geleiden naar de RvS voor advies. Na dit advies wordt de AMvB ter vaststelling aan de Koning aangeboden en kan deze, en daarmee ook de wettelijke beperking, in werking treden.

5. *J&V heeft de wetgevingstoets afgerond en het ATR zal geen formeel advies geven omdat er beperkte regeldrukgevolgen zijn.*

[Redacted text]

- J&V heeft de wetgevingstoets met betrekking tot de AMvB afgerond. Als gevolg van deze toets is de AMvB niet significant aangepast.
- Het ATR heeft in het kader van de regeldruktoets besloten geen formeel advies te geven op de AMvB, omdat de regeldrukgevolgen beperkt zijn voor de exploitanten. De regeldruktoets gaat om de (financiële) kosten om aan de wetgeving te voldoen, niet om de operationele gevolgen of de hoogte van de nadeelcompensatie.

- [Redacted text]
- [Redacted text]
- [Redacted text]
- [Redacted text]